

SERBLIN & SON FRANKIE
GEÏNTEGREERDE VERSTERKER/DAC/PHONOVERSTERKER/STREAMER

Prachtig

eerbetoon

In de aanloop naar deze test ben ik tot de best schokkende ontdekking gekomen dat ik de afgelopen veertig jaar maar liefst veertien verschillende versterkers in mijn bezit heb gehad. De reden is eigenlijk relatief simpel en heeft ermee te maken dat het gaandeweg mijn audioloopbaan steeds duidelijker werd dat de versterker de meest invloedrijke schakel binnen een audioketen is. Natuurlijk vallen er nu hordes mensen over mij heen met de terechte opmerking dat luidsprekers toch veel meer verschil maken, maar de versterker bepaalt te allen tijde de 'ziel' en uitdrukkingsvaardigheid van een systeem. De hier te bespreken, volledig onbekende Frankie-versterker van de Italiaanse fabrikant Serblin & Son, is ondanks zijn opmerkelijke scherpe prijs één van de mooiste actuele voorbeelden waarom ik deze mening tot op de dag van vandaag ben toegedaan.

Als audiorecensent bevind je je in de bevoorrechte positie dat je altijd als één van de eersten met mooie nieuwe producten in aanraking kunt komen. Zo ook deze bijzondere opvallende geïntegreerde versterker van een merknaam waarvan ik meteen dacht: "Toch niet dé Serblin van het enorm gelouterde Italiaanse luidsprekermerk Sonus faber?". Ja en nee. Hoewel het hier niet de wereldberoemde en helaas in 2013 overleden iconische luidsprekerontwerper Franco Serblin betreft, blijkt ook zijn door het audiovirus besmette neef Fabio Serblin al vele jaren van wanten te weten. Fabio is namelijk de man achter de toenmalige Sonus faber-versterkerontwerpen zoals de slanke geïntegreerde Quid, de robuuste Amator-eindversterker en fraaie Musica. Tot 1991 was hij werkzaam

bij dit bedrijf waarna hij zijn eigen merk Fase Evoluzione Audio oprichtte met als doel het creëren van hoogwaardige audioversterkers.

Fase Evoluzione Audio

Slechts een paar jaar later bestormden de eerste Faseaudio producten al de wereldmarkt en oogsten vanaf dat eerste moment buitengewoon positieve reacties. Ook de lange reeks recensies in de vakbladen getuigen tot op de dag van vandaag van deze bijzondere en vaak onorthodoxe ontwerpen. In 2002 kwam er helaas door een aantal persoonlijke gebeurtenissen een tijdelijk einde aan dit succesverhaal. Fabio besloot de productie van het merk, die op het hoogtepunt zelfs werd

►NEXT

bewonderd door versterkergrootheden als Mark Levinson en Dan D'Agostino, te stoppen, om vervolgens een carrière als distributeur te ontwikkelen. Door zijn enorme technische kennis was ook dit gelukkig spoedig succesvol en deed hij tevens een schat aan nieuwe ervaringen op.

Frankie

In 2019 begon het toch weer te kriebelen en besloot hij weer terug naar zijn 'roots' te keren. Dit deed hij door keihard aan een emotioneel erbetoon voor zijn in 2013 overleden oom Franco Serblin te werken, waarna de 'Frankie' geïntegreerde versterker als eerste model onder de nieuwe naam Serblin & Son werd uitgebracht. Deze naam moest op gepaste en eervolle wijze de erfenis van het verleden in combinatie met de geavanceerde elektronische en mechanische simulatietools van het heden, tot leven wekken. Mijn kennismaking met dit onbekende nieuwe merk vond begin dit jaar onverwacht plaats bij Rick Paap van importeur Dynamic Solutions in Maarssen. Rick is al vele jaren een goede vriend van mij en heeft een goede en duidelijke visie over hoe producten volgens hem zouden moeten klinken. Buiten de eigen ontwikkelingen rond zijn bekende Master-luidsprekers en Mirror Image-elektronica is Rick ook importeur en distributeur van mooie merken zoals Aesthetix, Audio Hungary, Phomena, E.A.T., Magnepan en sinds kort ook Serblin & Son. Op een zekere dag, tijdens het bewonderen van zijn nieuwste ontwikkelingen, stoot ik in het ontvangstgedeelte van het opmerkelijk ruimte bedrijfspand bijna letterlijk op een product en merk dat ik nog nooit eerder bij hem had gezien. Even denk ik dat het om een nieuwe Mirror Image aanwinst moet gaan. Dit omdat ook Rick binnen zijn uitvoeringskeuze al jarenlang dankbaar gebruik maakt van massief notenhout voor zijn frontpanelen. Toch oogt het apparaat dat voor mij staat wezenlijk anders. Het bezit een meer afgeronde vorm, het notenhout loopt tot aan het

achter paneel door en het geheel wordt prachtig afgemaakt met fraai bewerkte dikke blank aluminium onder- en bovenpanelen. Doordat alles vanaf de onderzijde is bevestigd zonder ook maar één zichtbaar schroefje, zorgt dit meteen voor een wow-effect. Wanneer ik de versterker nog aandachtiger bekijk zie ik dat er, heel fraai, een mooi verchroomd rooster onder de koelsleuven samen met de naam 'Serblin & Son' in het geandiseerde boven paneel is verwerkt. De twee rechts uit het midden geplaatste draairegelaars voor respectievelijk volume en bronkeuze zijn eveneens verchroomd en voeden samen met de subtiel aangebrachte verticale rij meerkleurenleds (wit en rood) het idee dat hier een toekomstige klassieker voor mij staat. Dit is gewoon echt mooi en stijlvol en volgens de beste Italiaanse tradities gracieus en tijdloos vormgegeven.

Met open mond

Maar dan begint de ontdekkingstocht eigenlijk pas echt, want terwijl Rick breed grijnzend voor mij staat vraagt hij ineens op de man af wat dit apparaat zou moeten kosten. "Nou eh, ahum. Dus het gaat hier om alleen maar een geïntegreerde versterker?" "Ja en nee", gaat Rick verder. "Je moet Frankie zien als een echt concept. Eén waarbij je als consument niet alleen kunt kiezen uit een basismodel in klasse A/B-versterkertechnologie en met 2 x 75 watt uitgangsvermogen aan 8 ohm en 2 x 110 watt aan 4 Ohm, maar ook als meer potente klasse D-variant (Frankie D) met 2 x 200 watt aan 8 ohm en 2 x 250 watt aan 4 ohm aan boord. Er bestaat zelfs een nog krachtigere Frankie (D 1000). Daar gaat het echt helemaal los met 2 x 250 watt aan 8 ohm en zelfs 2 x 500 watt aan 4 ohm. Maar wie echt alles tot zijn beschikking wil hebben kan zowel de klasse A/B- als D-uitvoeringen ook nog eens in een zogenaamde 'Plus'-versie aanschaffen. Dan is er buiten een zeer hoogwaardige op Wolfson DAC-chip gebaseerde DA-converter, zelfs ook nog een volwaardige streamer met

bluetooth-functionaliteit (aptX) voorhanden. Maar zelfs dan is dit verhaal nog steeds niet ten einde, want als klapper op de vuurpijl is ieder Frankie-model ook nog eens standaard uitgerust met een zeer hoogwaardige en volledig instelbare phonotrap voor zowel MM- als MC-elementen. Best uniek in deze prijsklasse volgens mij!”

Om dan weer terug te komen op de vraag van Rick wat al dat moois dan zou moeten kosten zit ik linea recta in de meest ‘eenvoudige’ uitvoering al meteen op een prijs die de 5.000 euro ruim overschrijdt. “Nee hoor”, zegt Rick triomfantelijk. “De basis Frankie die zowel in notenhout als zwart verkrijgbaar is, kost maar 2.995 euro” Dit moet ik toch even op mij laten werken, want hoe doet Fabio dat dan? Want zo’n eerste klas materiaalkeuze, dit afwerkingsniveau, alles echt in Italië en Europa en niet in China vervaardigd en samen met zoveel zinvolle mogelijkheden lijkt mij dit bijna niet voor dit bedrag te vervaardigen. “Toch is het echt zo”, gaat Rick verder. “Door gebruik te maken van zijn grote netwerk, zeer efficiënt te werken (alle Serblin & Son Frankie modellen maken gebruik van dezelfde kast) en in te kopen en de normaliter rechtstreekse verkoop, heeft Fabio de Frankie enorm scherp op de markt kunnen zetten. Buiten dat kost zelfs de Plus-versie van de Frankie nog maar 3.250 euro en ik zou het erg leuk vinden als jij dit bijzondere apparaat voor mij zou willen testen. Ik ben namelijk erg benieuwd wat je ervan zult vinden”.

Eigenschappen

Eenmaal thuis gaat de kofferklep weer open, frons ik mijn wenkbrauwen wederom bij de ietwat ‘shabby’ doos en til de met 12 kilo best gewichtige (maar zeker niet te zware), zeer solide versterker (43 cm breed, 7,8 cm hoog en 31,7 cm diep) uit de doos. Het is doordat ik hem nu zelf vastpak heel goed te merken dat niets dun is uitgevoerd of meebuigt en het geheel echte high-end allure uitstraalt. Dat de voorzijde maar twee draaigelaars bevat heb ik al aan het begin van deze test verteld, maar hoe zit het eigenlijk met de achterzijde? Zoals verwacht na het aanhoren van alle mogelijkheden van ‘mijn’ Frankie Plus uitvoering blijkt deze druk bezet. Het ‘pretpakket’

begint al met vier verschillende ingangen. Drie RCA waarvan één een automatische omschakelfunctie heeft tussen de phonotrap en de DAC, en één paar XLR-ingangen. Pal daarboven zijn twee banken met dipswitches te vinden waarmee de phonotrap perfect op het gebruikte MM- of MC-element kan worden ingesteld. Links daarnaast een grote aarddraad-aansluiting met daaronder een knop om de phonotrap buiten werking te stellen voor het gebruik van de DAC. Pal rechts daarvan is het DAC/streaming audio-gedeelte zichtbaar.

USB OTG en meer

Behalve een ethernet-aansluiting is er ook plaats voor een bijzondere USB OTG-ingang (Met USB On-The-Go sluit je met een kabel of adapter een extern apparaat aan die als USB host werkt). Deze manier van aansluiten kom je steeds vaker tegen en leest in geval van de Frankie Plus MP3, AAC, Vorbis, Opus, PCM, WMA, AC3, FLAC, ALAC, APE en WavPack-bestanden. Daarnaast zijn op de achterzijde ook nog de bekende coaxiale en optische S/PDIF-ingangen te vinden. Op analoog gebied is het verder nog bijzonder dat er in deze prijsklasse een paar RCA-uitgangen aanwezig zijn. Ideaal om een losse eindversterker mee aan te sturen. Onder deze aansluitingen zijn tenslotte de luidsprekerkabelaansluitingen enkel voor banaanstekkers toegankelijk. Op zich jammer dat niet van spades gebruik kan worden gemaakt, maar kostentechnisch ideaal om de prijs te drukken. Ook is het niet onoverkomelijk omdat de meeste mensen tegenwoordig vooral van bananen gebruik maken. Een niet gearde netstekeraansluiting rond de achterzijde maakt nog (lang) niet alle mogelijkheden af.

Maximale connectiviteit

Want buiten de mooie phonotrap en DAC (Frankie EX versie) is in de Plus-variant ook nog een streamer aanwezig die werkt via wifi 2,4 en 5 GHz, LAN, Bluetooth aptX, AirPlay, UPnP/DLNA, OpenHome, Spotify Connect, Tidal, Qobuz, HTTP, HTTPS en internet.

Kortom een geïntegreerde versterker die door zijn grote variëteit in uitvoeringen en mogelijkheden in de behoefte van

iedere muzikliefhebber ruimschoots kan voorzien en op deze wijze uniek is in zijn soort.

Setup

Daar staat deze gestileerde versterker dan. Qua kleur fraai contrasterend met mijn brede in het lichte esdoornhout uitgevoerde Finite Elemente Pagode Master Reference-rack en met alle bronnen voor deze test gelijktijdig aangesloten. Voor deze test is dat op digitaal gebied mijn Grimm MU1 referentie muziekserver. Een topapparaat wat rechtstreeks met de DAC van de Frankie Plus is verbonden middels een Grimm TPR coaxiale kabel. Bij de tweede digitale variant stuurt de MU1 met een Siltech Golden Eagle II 110 ohm Double Crown AES/EBU-kabel een Mola Mola Tambaqui DAC aan. Deze stuurt op zijn beurt analoge signalen, gebruikmakend van AudioQuest Fire RCA interlinks, naar de lijningangen van de Frankie Plus. Om ook de bijzondere phonotrap goed aan de tand te kunnen voelen heb ik dit keer gebruik gemaakt van twee verschillende platenspelers. Als eerste een opmerkelijk goed betaalbare Pro-Ject Debut III met Ortofon OM10-element die in deze combinatie voor 359 euro over de toonbank gaat en een stuk duurdere, maar nog steeds heel mooi in het prijsplaatje passende E.A.T. B-Sharp die compleet met een meegeleverde Ortofon 2M Blue 1.999 euro moet kosten. Als luidsprekers is buiten de bekende Master Contemporary C

referentie-exemplaren verder nog gebruik gemaakt van Marten Parker Duo, Sonus faber Maxima Amator en Diapason Astera representanten.

Gebruik en luisteren

Als je normaal gewend bent om naar veel duurdere en doorgaans ook betere versterkers te luisteren, ben je vaak toch wat huiverig om meteen daarna naar een (relatief) voordelig exemplaar over te schakelen. Bij de Serblin & Son Frankie lopen bepaalde zaken vanaf het eerste moment behoorlijk anders. Want tijdens verschillende intensieve testen waarbij ik onder meer van mijn referentie Zanden 6000 buizenversterker gebruik heb gemaakt, besloot ik uit nieuwsgierigheid om tussendoor 'stiekem' toch even om te schakelen naar de Italiaan. Het waren de lijningangen die het spits afbeten en terwijl ik mij quasi gedachteloos weer in mijn luisterstoel liet zakken, keek ik het volgende moment licht geïrriteerd op. "Hmm, ik zou toch van de Zanden naar de Serblin & Son overschakelen? Ben ik dan zo in gedachten geweest dat ik dit toch niet heb gedaan?" Maar een enkele druk op de mute-functie van de Frankie-afstandsbediening toont ogenblikkelijk aan dat ik toch wel degelijk met deze versterker speel. Bizar! Om nu meteen iedere twijfel weg te nemen: ook deze unieke prachtige Italiaanse designversterker haalt niet het niveau van de achtvoudig hoger geprijsde Japanner. Maar wat mij zo op het

verkeerde been zette heeft te maken met de eveneens perfect gebalanceerde klankbalans. Want net zoals de Zanden slaagt ook het ontwerp van Fabio Serblin er op razendknappe wijze in dat er bijna geen sprake van een eigen signatuur is. Dit is al een hele tour voor top high-end producten en helemaal zeldzaam in deze prijsklasse.

Onzichtbaar zichtbaar

(Bijna) geen eigen signatuur of karakter (gebruikmakend van goed bijpassende kabels) lijkt in eerste instantie misschien vreselijk saai, maar is voor mij zowat het grootste compliment wat ik een product kan geven. Het wil namelijk zeggen dat het apparaat de techniek verregaand uit de weg gaat en je bekende muziekstukken zowel meteen herkent en kunt beluisteren zonder eigen nadrukkelijke saus. Wanneer ik de schroeven aan de onderzijde losdraai en de binnenzijde van de versterker in ogenschouw neem, valt meteen de slimme en compacte schakeling op, waarbij de analoge volumeregeling wordt toevertrouwd aan een netwerk van vaste weerstanden geschakeld door relais met maar liefst 127 stappen. Net zo belangrijk is dat er van slechts één vermogenstransistor per kanaal gebruik wordt gemaakt. Dit vraagt niet alleen veel kennis en kunde van de ontwerper - omdat je binnen de schakeling veel minder klankmatige zaken nog kunt ombuigen of verhullen - maar het zorgt ook voor een bijna niet na te bootsen puurheid. Het is dit aspect, samen met de mooi natuurlijke tonale balans die mij in bepaalde opzichten zo aan de Zanden doen denken. Aanvullend komt de weergave vanaf het allereerste moment bijzonder ontspannen en natuurlijk over. Daarbij is ook sprake van een natuurlijke snelheid, transparantie en is er een prachtig evenwicht van hoog tot laag. Qua expressie heeft de weergave de typerende 'bite' die je ook live bij echte instrumenten en zangstemmen kunt ervaren maar vrij zeldzaam is bij hifi-producten. Het fenomeen zorgt voor muzikale spanning en betrokkenheid waarbij de mooie grote en losse 3D ruimte-afbeelding eveneens een extra steen bijdraagt.

Genieten van vinyl

Nu ik al zo geniet van de gestreamde muziekbestanden ben

ik minstens zo benieuwd maar de ingebouwde phonotrap. Wordt de beginnende zegetocht hier in de kiem gesmoord of wordt de voorsprong op de concurrentie verder uitgebouwd? Het blijkt om het laatste te gaan. Want of ik nu de Pro-Ject- of de E.A.T.-platenspeler gebruik, ogenblikkelijk is te horen waarom vinyl voor zoveel mensen nog steeds de eerste keus is. Want vanaf het eerste moment is daar meteen weer die zo herkenbare directe en typerende 'crispy' articulatie. Een natuurlijke zeggingskracht die plaatweergave al sinds jaar en dag zo aantrekkelijk maakt. Door het experimenteren met de diverse instellingen is het mogelijk om de weergave echt 'spot-on' te krijgen, waarna het genieten zelfs een nog grotere vlucht neemt. Dit heeft echt zin en het geeft bovendien veel voldoening dat voor relatief zo weinig geld zo'n hoog prestatieniveau kan worden geleverd.

Digitaal geen toegift

Terwijl sommigen onder u nu vast zullen verwachten dat bij de overige onderdelen het zeil nu toch wel meer gestreken zal worden, blijkt niets minder waar. Want ook de ingebouwde DAC en streamer blijken zeer goed voor hun taken toegerust en klankmatig perfect bij de versterker te passen. Ten opzichte van de eerder gebruikte lijningangen (met veel duurdere externe Mola Mola Tambaqui DAC) en phonotrap wordt de weergave nu wel wat dikker, maar ook voller en wat rijker. Daarbij blijven belangrijke aspecten als timing en spelplezier op hoog niveau en sluit deze balans goed aan bij de rest van de eigenschappen. Extra lof verdient het zeer natuurlijk en vloeiend aandoende hoogh bereik, wat zonder enige versluiering, hardheid of afronding wordt gepresenteerd. Hierdoor zingen bekkens, behouden zangstemmen zeggingskracht en komen alle muzieksoorten prachtig als één geheel over. De ingebouwde streamer die draait op de gratis te downloaden AirLino-app sluit hier tenslotte prima bij aan en biedt op eenvoudige wijze toegang tot een groot aantal digitale kanalen.

Nadelen?

Zijn er nog nadelen aan de Frankie? Op zich niet echt, maar

voor de echt kritische luisteraar is wel waarneembaar dat de 300 VA ringkerntrafo in geringe mate continu staat te brommen. Het is op zich zacht en alleen waarneembaar in de buurt van het apparaat. Maar wel fijn om te weten als je van jezelf weet dat je voor dit soort dingen gevoelig bent. Ook is het inschakelen van de versterker waarbij je aan de volumeregelaar moet draaien, wat al te efficiënt uitgevallen. Want zeker als je op de versterker zelf het volume omlaag regelt omdat je bijvoorbeeld een LP wilt wisselen, komt het best regelmatig voor dat je de versterker onbedoeld uitschakelt. Gebruikmakend van de app of de afstandsbediening (mute knop) gebeurt dit niet. Als laatste, en het is voor velen waarschijnlijk geen issue of misschien zelfs wel een voordeel, is dat ik het zelf best hinderlijk vind dat de versterker 'ecologisch verantwoord' zich zelf uitschakelt bij 20 minuten geen signaal. Gelukkig is dit desgewenst door de importeur alsnog te wijzigen voor wie het toch graag wil. Verder heeft het apparaat zich gedurende de complete proefperiode voorbeeldig gedragen en blijkt al een korte opwarmtijd genoeg om goed te klinken.

Conclusie

Door zijn unieke en onvolprezen systeemsynergie toont de Italiaanse Frankie Plus geïntegreerde versterker van de nog (heel even) onbekende fabrikant Serblin & Son ons de toekomst van kwaliteitsaudio. Want met zo'n uiterst stijlvol tijdloos uiterlijk, een topkwaliteit schakeling, exquise materiaalgebruik en natuurlijk de super goede weergaveaspecten met een buiten-

gewoon uitgebreid veld aan zinnige opties en mogelijkheden, is dit apparaat een zo door velen gezochte zeldzame witte raaf. Een eenling waarvan de gelijk geprijsde concurrentie de tanden op stuk zal gaan bijten. De eenvoudige kunststof afstandsbediening en uitstekend werkende apps (bediening voor versterker en streamer) geven het apparaat nog eens een extra duwtje in de rug qua comfort. Last but not least zorgen het lage stroomverbruik, het automatisch uitschakelen na 20 minuten bij geen signaal en de uiterst lage stand-by stroomverbruik van minder dan een halve watt, voor een prettige ecologische toegift. Kortom een alles-in-één versterker van topkwaliteit met een fantastische prijs/kwaliteitsverhouding. Chapeau Fabio, Franco zou absoluut enorm trots op zo'n mooi eerbetoon zijn geweest!

Tekst: Werner Ero

Fotografie: Serblin & Son en Werner Ero

PRIJZEN

SERBLIN & SON FRANKIE (WALNOOT EN ZWART)	€ 2.995,-
SERBLIN & SON FRANKIE PLUS	€ 3.250,-
SERBLIN & SON FRANKIE D	€ 3.250,-
SERBLIN & SON FRANKIE D PLUS	€ 3.495,-
SERBLIN & SON FRANKIE D 1000	€ 3.495,-
SERBLIN & SON FRANKIE D 1000 PLUS	€ 3.995,-

DYNAMIC SOLUTIONS, WESTKANAALDIJK 18, 3606 AL MAARSSEN
TEL: +31 (0)621593460, E-MAIL: INFO@DYNAMIC-SOLUTIONS.NL
WWW.DYNAMIC-SOLUTIONS.NL